

גלה כבוד מלכותך עלינו

תפילות הימים הנוראים – להרבות כבוד שמים

תפילה על הכלל ולא על הפרט

בימים הנוראים עם ישראל עולה מדרגה, עליית מדרגה זו היא מתנה משמים, כל אחד מתפלל יותר בכוונה, לומד יותר תורה, הרי כל אחד דואג בימים אלו לעתיד שלו.

ידועים דברי הקדמונים, שאדם שמתפלל, תפילתו צריכה להיות לא רק עבור עצמו, אלא עבור כל הכללי-ישראל, עבור הקב"ה ועבור גלות השכינה. וכמו שמצינו בתיקוני זוהר שדימה אדם המתפלל בר"ה על צרכיו לכלב שאומר הב הב.

ברור כי מדובר כאן במדרגה מאוד גבוהה, ומ"מ עלינו לתפוס קצת הבנה ורגש בענין הזה.

תפקיד תופסי התורה – להחיות את הדור

ננסה לבאר את תפקידנו בימים הנוראים בדרך משל.

היה מלך גדול שבנה לעצמו מדינות ועשה לעצמו ארמונות. היה לו הרבה כסף וזהב. כאשר שאלו אותו בשביל מה הוא עושה את אלה, ענה המלך: "יש לי בן יחיד שאצלי הוא היקר מכל, כל מה שאני עושה זה בשבילו, בשבילי אני לא צריך כלום". מדרגתו של המלך היא הרבה למעלה מכל מה שיש לו, אך בשביל בנו יחידו הוא בונה ועושה בלי סוף.

כאשר גדל הילד הביא לו המלך את טובי המחנכים, כדי שילמדוהו חכמות ודרכי התנהגות, אך הילד לא רצה ללמוד ולא התנהג כמו שצריך, לא רצה לכבד את המלך ואת עבדי המלך.

"מלך במשפט יעמיד ארץ". המלך, שידע את המצב, אמר לבנו: "דע! כל מה שעשיתי בשבילך עשיתי, אם תתנהג כמו שצריך - מה טוב, אך אם תסור מהדרך אזי אין לי עסק אתך".

הבן חזר בתשובה, אבל אח"כ חזר לסורו, עד שלא היתה למלך ברירה. המלך שלח את בנו מביתו בערום ובחוסר כל.

ובן המלך הלך והסתובב ולא הכיר אף אחד, כי עד היום הוא הכיר רק את בית המלך. הוא נכנס למדבר, טעה בדרך, נפל לתוך בור ושבר את עצמותיו. הוא נמצא בתוך הבור, שבור ורצוף, אין לו מה לאכול ואין לו מה לשתות, כל שכן שאין לו שם מי שירפא אותו, הוא שוכב בבור וצועק.

המלך יודע את המצב. מצד אחד - "מלך במשפט יעמיד ארץ", לכן הוא לא הולך להצילו. אך מצד שני הרי זה פיקוח נפש...

המלך עשה שני דברים: ראשית - הוא שלח שני שרים עם חבילות של תרופות ומזון, כדי לחפש את בן המלך ולראות מה מצבו. ובנוסף - שרף את הארמונות, החריב את הכל, והלך להסתובב במדבריות יחף ובצער גדול, כי הרי בנו שרוי בצער וממילא גם לו אין כעת ענין בשום דבר.

השרים שהלכו לחפש את הבן, שומעים לפתע צעקות. הם רואים בתוך בור את הבן עם עצמות שבורות. מה יעשו? הרי אין להם סולם לרדת לתוך הבור, ואם ירדו כך לבור, הם ישברו את עצמותיהם, אבל את פקודת המלך אין להשיב! הם ירדו לתוך הבור וישברו את עצמותיהם אבל מצבם היה יותר טוב ממצבו של בן המלך. הם מתחילים לתת לבן המלך אוכל, מעט שתיה ותרופות, ועדיין לא ניכר כל שיפור במצבו של הבן. כבר כמעט איחרו את המועד, בן המלך שהה יותר מדי זמן בתוך הבור, הוא כבר כמעט לא חי, גם הם - השרים - נמצאים בבור שבורים ורצוצים ומגואלים בדם.

המלך עצמו הסתובב במדבריות בצער גדול, השרים יודעים שהמלך אמור לעבור דרך הבור הזה, בסיבובים שלו הוא עובר כאן פעם אחת

בשנה, השרים יודעים שאם הם יצעקו - המלך ישמע את הצעקות, והוא גם יראה מה קורה בתוך הבור ויציל את בנו ואותם.

מגיע היום בו יודעים השרים שהמלך צריך לעבור על פי הבור, הם רעבים שבורים ורצוצים ממש על סף מוות, אמר שר אחד לחבירו: "תצעק כדי שהמלך ישמע". עונה לו הלה: "אין לי כח! אמנם אני יודע שרק היום המלך עובר על פי הבור, ואני דואג לעתידי - אבל מה אעשה ואין לי כלל כח לצעוק!" השר השני - יש לו קצת יותר כח, הוא צועק: "אדוני המלך - הצילו"!!!

המלך שומע את הצעקות, והוא אכן מצפה לשומען, ומיד שואלו למבוקשו. השר מבקש מעט אוכל והמלך אומר לו: "זה מה שאתה רוצה?! ומה עוד?" "תשלח רופא לרפאות לי את הפצעים". "ומה עוד?" "לילדים שלי בבית אין פרנסה, תשלח להם קצת אוכל". וכלל לא עולה על דעתו לבקש את הבקשה הפשוטה ביותר: שיוציא אותם מן הבור!...

והמלך, ברוב טובו, ממלא את מבוקשו של השר, למשך שנה אחת. בשנה הבאה המלך יסתובב שוב באותו מסלול, ושוב תינתן ביד השרים ההזדמנות לבקש ממנו בקשות. השאלה היא: מה יבקשו אז!...

זהו המשל!

הנמשל גם כן מובן לכולם, אך נפרט אותו לפרטים.

המלך - הוא מלך מלכי המלכים, הקב"ה ברא את העולם, עולם מלא במיליארדי בריות, חי צומח ודומם, לכל בריה יש את הסגולות שלה, וגם בדומם לכל דבר יש את התכונות המיוחדות לו. הקב"ה שולט על הכל בשליטה גמורה. בעולם יש שטחים עצומים שאין לנו כל מושג בהם.

את כל הבריאה העצומה הזאת ברא הקב"ה בשביל עם ישראל, את הכל - את כל העולמות ואת כל הבריות, עד שהגיע יום ועם ישראל התחיל לעשות עבירות, התחילו להתנהג לא כמו שצריך. הקב"ה שולח את עם ישראל לתוך הבור, עם ישראל הולך לגלות. בגלות נשברים לעם ישראל העצמות, הרי יש כל כך הרבה צרות וקשיים.